
Revisionsrapport

Uppföljning av granskningar 2013 Strömsunds kommun

Linda Marklund
Martin Gandal
Mars 2015

pwc

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning och revisionell bedömning	1
2.	Inledning	2
2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga	2
2.3.	Revisionskriterier	2
2.4.	Metod och avgränsning	2
3.	Granskningsresultat	3
3.1.	Bisysslor.....	3
3.2.	Ekonomistyrning.....	4
3.3.	Planering gymnasiet.....	7
3.4.	Kommunens investeringsverksamhet.....	8

1. Sammanfattning och revisionell bedömning

Målet med revisorernas arbete är inte bara att det efter årets slut ska leda till en revisionsberättelse. Revisorernas arbete ska också leda till en bättre trygghet, säkerhet och effektivitet. Därför är det nödvändigt att de förslag som lämnats tidigare år löpande följs upp så att revisorerna kan bedöma om tillräckliga åtgärder vidtagits från kommunens sida. Strömsunds kommuns förtroendevalda revisorer har därför gett Kommunal Sektor inom PwC i uppdrag att göra en uppföljande studie av granskningen av projekten Bisysslor, Ekonomistyrning, Planering gymnasiet och investeringar som genomfördes inom ramen för 2013 års revisionsplan.

Den sammanfattade revisionella bedömningen är att nämnderna i vissa avseende vidtagit eller håller på att ta ändamålsenliga åtgärder med avseende på rekommendationer som revisorerna föreslagit i tidigare granskningar. Denna bedömning baserar vi på följande iakttagelser:

- Kommunstyrelsen och nämnder har inte behandlat Bisysslor och Ekonomistyrning. Därmed saknas det konkreta åtgärder för vissa av rekommendationerna, däremot noteras att nämnderna till viss grad antagit åtgärder samt redovisat pågående aktivitet för de berörda områdena
- I de behandlade rapporterna finns i huvudsak svar från nämnder samt konkreta åtgärder utifrån revisionens rekommendationer/synpunkter

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom ovan rubricerat område. Granskningen ingår i 2014 års revisionsplan.

En viktig del i revisorernas arbete är att följa upp de granskningar som tidigare genomförts. Syftet är dels att följa upp att de åtgärder som nämnderna angett i sina svar på granskningsrapporterna genomförs i praktiken, dels att få ett underlag för sin årliga bedömning av nämndernas ansvarsutövande.

Kommunstyrelsen och samtliga nämnder omfattas av denna granskning.

2.2. Revisionsfråga

Granskningen syftar till att bedöma om styrelsen/nämnden vidtagit ändamålsenliga åtgärder med anledning av de iakttagelser och förslag som revisorerna lämnat?

2.3. Revisionskriterier

Tidigare revisionsrapporter

2.4. Metod och avgränsning

Revisorerna har, under år 2013, genomfört följande granskningar:

- Bisysslor
- Ekonomistyrning
- Planering gymnasiet
- Investeringar

Samtliga ovanstående granskningar omfattas av denna uppföljning. Genomgång har skett av revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder som angetts i lämnade revisionsrapporter och följebrevbrev. Därefter har granskning skett av svaret som revisorerna fått från granskade nämnder. Lägesbeskrivningar har inhämtats från förvaltningen i form av skriftliga svar. En bedömning har gjorts av om åtgärder vidtagits i tillräcklig omfattning.

3. Granskningsresultat

3.1. Bisysslor

Revisionsrapport och följebrev är daterade i februari respektive april 2014. Rapporten är överlämnad till kommunstyrelsen.

Nämnd	Behandlingsdatum
Kommunstyrelsen	Inte behandlat ännu

Av revisorerna lämnade förbättringsförslag	Nämndens beslut/svar	Aktuellt läge
1. För att ytterligare säkerställa att det inte förekommer några otillåtna bisysslor kan kommunen stämma av uppgifter med bolagsverkets register över styrelseledamöter i bolag/företag för ett urval av inköpsberättigade	<u>Kommunstyrelsen:</u>	<u>Kommunchefs kommentar:</u> Den kontroll som eftersträvas i enlighet med skrivningen ger egentligen inte den hela sanningen. Olika slags släktskap och vänskap som är utomordentligt svår att kontrollera via register finns också. Vår lösning på detta är en tydlig/öppen inköpsprocess samt uppdaterad information på vårt intranät samt frågor vid anställning och RUS-samtal
2. En kontrollpunkt avseende bisysslor kan lämpligen tillföras styrelsens och nämndernas internkontrollplaner för 2014.	<u>Kommunstyrelsen:</u>	<u>Kommunchefs kommentar:</u> Vår syn på interkontrollplan är att den skall omfatta nya/unika/kritiska aktiviteter och en rutinmässig verksamhet som synes fungera är därför inte med.
3. Eftersom kommunens riktlinjer är nyligen fastställda rekommenderar vi att de även fortsättningsvis tas	<u>Kommunstyrelsen:</u>	<u>Kommunchefs kommentar</u> Jävsfrågan har tydligt berörts med alla chefer under hösten samlingar kring arbetsmiljö.

upp till information och diskussion vid kommande ledningsträffar.

Vid utbildningen av alla politiker inför denna mandatperiod har också jävsfrågan tagits upp. Därutöver så har vi också pekat på andra och faktorer som kan påverka våra beslut; tex näthat, kriminella Mc-gäng, religiös och politisk extremism

3.2. Ekonomistyrning

Revisionsrapport och följebrev är daterade mars 2014. Rapporten är överlämnad till kommunstyrelsen, barn- och kultur nämnden och socialnämnden.

Nämnd	Behandlingsdatum
Kommunstyrelsen	Inte behandlat ännu.
Barn-, kultur och utbildningsnämnden	Inte behandlad ännu.
Socialnämnd	Inte behandlat ännu.

Av revisorerna lämnade förbättrings- och utvecklingsförslag	Nämndernas beslut/svar	Aktuellt läge
<p>Ledning och styrning: Följande mål kan utvecklas:</p> <ol style="list-style-type: none"> Utöver målet om 25 mnkr i pensionsstiftelse saknas mål för den kommunala förmögenheten, såsom ex.vis. soliditet, likviditet och mål för den finansiella ställningen. Mål saknas för ekonomistyrningen- d.v.s. om budgetföljsamhet och prognossäkerhet Det finns ett verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning 	<p><u>Kommunstyrelsen:</u></p>	<p><u>Ekonomichefs kommentar:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Ja, det är dags för kommunen att fastställa ytterligare finansiella mål. Störst fokus har under senare år lagts på resultat och amortering. I bokslut 2014 har eget kapital och soliditet för första året sedan 2006 blivit positivt, detta inklusive hela pensionsskulden. Kommunstyrelsens AU diskuterade ev tillägg av mål för budgetföljsamhet under januari, men beslöt att ta upp det under vårens budgetberedning för 2016. Ja, men i princip alla mål har bäring på god ekonomisk hushållning. Utveckling av de

<p>(minska lokalytan)</p> <p>4. Vissa av verksamhetsmålen kan utvecklas, gäller t. ex. målens mätbarhet</p>		<p>prioriterade målens antal och formulering är politikerna uppmärksammade på inför 2016.</p> <p>4. Absolut! Vi behöver fortsätta utveckla och förbättra strukturen för verksamhetsmålen.</p>
<p><i>Budgetprocessen:</i></p> <p><i>Rekommendationer:</i></p> <p>1. Överväg att för en tid bryta ur anslag för institutionsvården ur ramen till socialnämnden</p> <p>2. Ta hänsyn till prognoser och utfall vid framräkning av ramar</p> <p>3. Ändra principen inom socialnämnden att inte fördela ut stora delar av ramen till verksamheterna.</p>	<p><u>Kommunstyrelsen:</u></p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u></p> <p>1. Budgeten för institutionsvård är tydliggjord i budget 2015.</p> <p>2. Det är precis vad vi gör. Några exempel:</p> <p>a) Kontinuerlig avstämning av budgetförutsättningar, skatteprognos, befolkning.</p> <p>b) Tillkommande uppgifter tex tvingande lagar som kan påverka tex eventuell krav på bemanning</p> <p>c) Budgeten för institutionsvård är tydliggjord i budget 2015. Därutöver har den fått betydande tillskott i ramen vilken nu i stort motsvarar erfarenhetsutfallet.</p> <p>3. Iden om inte fördela ut är intressant, teoretiskt kunde ju resurserna följa ett biståndsbeslut.</p> <p>Rent formellt kan det från arbetsrättslig synpunkt bli knepigt. Om en verksamhet inte har någon ekonomi så måste man ju varsla personalen.</p>
<p><i>Uppföljning och kontroll:</i></p>	<p><u>Kommunstyrelsen:</u></p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u></p>

<p><i>Utvecklingspunkter och rekommendationer:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Förtydliga konsekvenser vid budgetöverskridande och rapportering av åtgärder till kommunstyrelsen (enbart kommunstyrelsen) 2. Kommunstyrelsen och nämnderna bör anpassa sina sammanträdesplaneringar till uppföljningsprocessen 3. Saknas en samlad integrerad rapportering i nämnderna av verksamhetens och ekonomis utfall 		<ol style="list-style-type: none"> 1. Framgår tydligt av Ekonomisk process – budget, mål och uppföljning Fastställd: KF 2014-11-12 § 109 2. Sammanträdesplanen inför 2015 har i möjligaste mån anpassats för detta. En komplicerande faktor som tillkom för 2015 var att Region Jämtland Härjedalen bildades och deras nya mötesplan påverkar också möjligheterna till en optimal planering. 3. Från och med bokslutsrapport april 2013 (delårsrapport) finns måluppfyllelse redovisad. From 2014 dessutom i en utvecklad form.
<p><i>Uppföljning och kontroll:</i></p> <p>Se ovan punkt 2 och 3</p>	<p><u>Barn-och kulturnämnden:</u></p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u></p> <p>Samma svar som ovan.</p>
<p><i>Budgetprocessen: Rekommendationer:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Överväg att för en tid bryta ur anslag för institutionsvården ur ramen till socialnämnden 2. Ändra principen inom socialnämnden att inte fördela ut stora delar av ramen till verksamheterna. 	<p><u>Socialnämnd:</u></p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budgeten för institutionsvård är tydliggjord i budget 2015. Därutöver har den fått betydande tillskott i ramen vilken nu i stort motsvarar erfarenhetsutfallet. Intern omfördelning från adm, ÄO och hemsjukvård till IFO. 2. Idén om inte fördela ut är intressant, teoretiskt kunde ju resurserna följa ett biståndsbeslut och hemsjukvårdsbeslut. <p>Rent formellt kan det från arbetsrättslig synpunkt bli knepigt. Om en verksamhet inte har</p>

		någon ekonomi så måste man ju varsla personalen.
Uppföljning och kontroll:	<u>Socialnämnd:</u>	<u>Kommunchefs kommentar:</u>
<i>Utvecklingspunkter och rekommendationer:</i>		Samma svar som tidigare
Se ovan punkt 2 och 3		

3.3. Planering gymnasiet

Revisionsrapport och följebrev daterade maj 2013. Rapporten överlämnad till kommunstyrelsen med begäran om synpunkter senast 2 januari 2012 avseende de rekommendationer och förslag som lyfts fram i rapporten.

Nämnd	Behandlingsdatum
Kommunstyrelsen	2013-10-22, § 261

Av revisorerna lämnade förbättringsförslag	Nämndens beslut/svar	Aktuellt läge
Vid kommande beslut om programutbud: Säkerställ ett tillförlitligt beslutsunderlag innehållande ekonomiska beräkningar och en konsekvensanalys av förslaget programutbud. Som en del i beslutsunderlaget bör även långsiktig prognos över elevutvecklingen (antal, sökmönster, behörighet mm) ingå.	<u>Kommunstyrelsen:</u> Det sökbara utbudet inför kommande läsår fortsättningsvis fastställs av kommunstyrelsen under september månad varje år.	<u>Förvaltningschefs kommentar:</u> I den genomförda gymnasieutredningen som redovisades för KS 2014-09-16 finns en långsiktig prognos över elevutvecklingen. Den bygger bl a på nationell och lokal statistik om elevernas val, behörigheter och sökmönster. En elev- och föräldraenkät om valet till gymnasieskolan har också genomförts och ingår som en del i beslutsunderlaget. De ekonomiska konsekvenserna av beslut om nedläggning av två program i gymnasieskolan redovisades för KS 2014-08-19. 2013-10-22 fastställde KS det sökbara programutbudet för

		läsåret 14/15. Kompletterande beslut i KS 2014-12-10 avseende sökbar lärlingsutbildning för läsåret 15/16.
Besluta vilket som är det minsta antalet elever som krävs för att utbildningen ska starta (främst avseende de program som har få sökande).	Riktmärket för att en utbildning ska startas är minst 6 elever. Det kan under- eller överskridas beroende på samläsningsmöjligheter med andra utbildningar.	Det fastsatta riktmärket används när verksamheten planerar vilka utbildningar, ur det sökbara utbudet, som ska startas.
Utarbeta en tydlig strategi i syfte att skapa en god bild och upplevelse av kommunens gymnasieskola.	Framtids- och utvecklingsförvaltningen får i uppdrag att utarbeta entydlig strategi för hur attraktionskraften i kommunens egen gymnasieskola ska öka. För ändamålet anslås 130 000 kronor vilket motsvarar ca 50 % tjänsteomfattning under 6 månader. En redovisning av strategin ska lämnas till kommunstyrelsen under juni månad 2014.	I den genomförda utredningen presenteras en strategi för att öka gymnasieskolans attraktionskraft. KF beslutade 2014-11-12 om omprioriteringar och tilläggsanslag för åtgärder enligt ovan.

3.4. Kommunens investeringsverksamhet

Revisionsrapport och följebrev daterade maj 2013. Rapporten överlämnad till kommunstyrelsen med begäran om synpunkter senast september 2013 avseende de rekommendationer och förslag som lyfts fram i rapporten.

Nämnd	Behandlingsdatum
Kommunstyrelsen	2013-09-24, § 233
Socialnämnd	2013-09-04, § 91
Barn-, kultur- och utbildningsnämnd	Inte behandlat.
Miljö- och byggnämnd	Inte behandlat.
Närvårdsnämnd Frostviken	Inte behandlat.

Av revisorerna lämnade förbättringsförslag	Nämndens beslut/svar	Aktuellt läge
Ansvars- och arbetsfördelning:	<u>Kommunstyrelsen:</u>	<u>Kommunchefs kommentar:</u>
Enligt vår bedömning har i granskningen inte	Modellen har succesivt växt	Nya riktlinjer beslutades. 2014-11-

<p>framkommit uppgifter som talar för att ansvars- och uppgiftsfördelningen inte är ändamålsenlig. Däremot är den inte beskriven och dokumenterad på ett tydligt sätt. Vi anser också att kommunen bör överväga en modell som på ett tydligare sätt klargör brukarnas, d v s facknämndernas, och utförarens (kommunstyrelsens) roller och ansvar.</p>	<p>fram under senare och behöver nu dokumenteras.</p> <p>Beträffande nämndernas medverkan så bör detta övervägas. Deras inflytande torde främst avse de årliga kostnader/rationaliseringar som investeringen innebär.</p>	<p>12. Nämndens roll blir tex "Kostnadskalkyl inklusive påverkan på driftbudget och tillkommande kapitaltjänstkostnader (avskrivningar och internränta)"</p>
<p>Övergripande mål och strategier:</p>	<p><u>Kommunstyrelsen:</u></p> <p>Beträffande styrning se ovan.</p>	<p><u>Kommunchefs kommentar</u></p> <p>Enligt styrelsens svar</p>
<p>Vår bedömning är att övergripande styrprinciper för investeringsverksamheten saknas.</p> <p>1. Den fastställda investeringsbudget för 2012 beloppsmässigt avsevärt överstiger kommunens finansiella för det enskilda året.</p> <p>2. Målet (21 mnkr/år), enligt kommunens styrprincip sträcker sig över hela mandatperioden och gäller som ett genomsnitt, finns inte underlag för att i dag bedöma om full hänsyn tas till det finansiella målet sett över hela mandatperioden.</p>	<p>1. Kommunen har en tydlig ambition att inte överstiga det årliga målet om 21 miljoner i genomsnitt över tid.</p> <p>2. Målet är inte kopplat till mandatperiod.</p> <p>I kommunens årsredovisning 2012 sid 6 och sid 18 framgår tydligt hur utfallet varit över tiden t.ex. "Sett under perioden 2001-2012 uppgår investeringarna i genomsnitt till knappt 17 mkr/år."</p> <p>Vi kommer att precisera detta mål tydligare i nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning.</p>	
<p>Uppföljning och rapportering:</p> <p>Vår bedömning är att kommunens uppföljning, rapportering och</p>	<p><u>Kommunstyrelsen:</u></p> <p>M.h.t. till införande av tydligare mål för verksamheten sker en översyn kring hur</p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u></p> <p>Nya riktlinjer beslutades. 2014-11-12. Nämndens roll blir</p>

<p>utvärdering av investeringsverksamheten inte är ändamålsenlig. Bedömningen grundas på att fastställt regelverk för uppföljning och rapportering inte tillämpas.</p>	<p>rapportering kan komma att ske. Nuvarande reglemente behövers ersättas med nya riktlinjer som beslutas av Kommunfullmäktige.</p>	<p>tex ”Kostnadskalkyl inklusive påverkan på driftbudget och tillkommande kapitaltjänstkostnader (avskrivningar och internränta)”</p>
<p><i>Uppföljning och rapportering:</i> Kommunens revisorer önskar särskilt nämndernas syn på Kommunallagens 6 kap. § 34.</p>	<p><u>Socialnämnden:</u> Socialnämnden har inga synpunkter på nuvarande principiella ärenden som inte får delegeras utifrån Kommunallagen (6 kap. § 34). Det är viktigt att tydliggöra olika nämnders och tjänstemannaorganisationers ansvar, befogenheter och uppgifter kring investeringsverksamheten. Då kan riktlinjer vara till stöd och vägledning inför äskande av investeringsobjekt och prioriteringar för att nämnd och förvaltning ska kunna bedriva verksamhet och fullfölja ändamålsenliga investeringar.</p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u> Synpunkter på en lag ”Särskilt önskar vi nämndernas syn på Kommunallagens (6. Kap. §34) bestämmelser om principiella ärenden som inte får delegeras, dvs verksamhetens mål, inriktning, omfattning och kvalitet.” är som också framgår av socialnämndens beslut inte nämndens uppgift. Nya riktlinjer beslutades. 2014-11-12. Nämndens roll blir tex ”Kostnadskalkyl inklusive påverkan på driftbudget och tillkommande kapitaltjänstkostnader (avskrivningar och internränta)”</p>
<p><i>Uppföljning och rapportering:</i> Se ovan:</p>	<p><u>Barn-, kultur och utbildningsnämnd:</u></p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u> Samma svar som socialnämnd</p>
<p><i>Uppföljning och rapportering:</i> Kommunens revisorer önskar särskilt nämndernas syn på Kommunallagens 6 kap. § 34.</p>	<p><u>Miljö-och byggnämnd:</u> Miljö- och byggnämnden har 2014-10-16 antagit en ny delegationsordning. Här framgår tydligt att nedan nämnda ärenden inte har beslutanderätten delegerad. Bl a finns följande skrivning i delegationsordningen:</p>	<p><u>Kommunchefs kommentar:</u> Samma svar som socialnämnd</p>

***Uppföljning och
rapportering:***

Kommunens revisorer
önskar särskilt
nämndernas syn på
Kommunallagens 6 kap. §
34

Närvårdsnämnden
Frostviken:

Kommunchefs
kommentar:

Samma svar som
socialnämnd

2015-03-16

Linda Marklund

Projekt- och uppdragsledare